

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak

Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fe.

Tanító-hiány s tanítónő-ölösleg.

Debreczen, febr. 8.

A mily jóleső örömmel veszünk hírt napról-napra már néhány év óta közoktatásügyi miniszterünknek ama helyes és nemzeti közmívelődésünk fejlesztését célzó buzgó tevékenységéről s áldozatkészségéről, melylyel a népiskolák régóta kívánatos szaporításáról s a felekezeti és községi tömeges államosításáról gondoskodik: épp oly aggodalommal kísérjük e nemes irányu törekvést, mert nem tudjuk, vajjon már közel jövőben nem kell-e beszüntetni, vagy legalább is mérsékelni e sokat ígérő akciózt egy, mindinkább érezhető, de annál szomorubb jelenség, a tanító-hiány miatt. Sajátságos és különös dolog, az igaz, hogy évekkal ezelőtt, mikor országszerte a 300 forintos divat járta, a végzett, okleveles tanító nem kapott állást; irnok, postamester, segédjegyző, faczér gazdatiszt vagy mint ügyvéd-irodai hátramoszító volt kénytelen kenyerét úgy, a hogy megszerezni, ma pedig, mikor a tanítói állás erkölcsi fokozata a társadalomban annyira emelkedett s a miniszterium áldásos kultur-politikája révén az anyagi javadalmazás is oly biztató emelkedésben van, ma mindezek dacára sem siet ha-

zai ifjuságunk odavaló része oly seregestül a tanítóképzőkbe, mint az fejlődő népoktatásunk igényeinek megfelelő s azokhoz méltó volna. E miatt felekezettek, községek s állam egyaránt érzik és pedig nagyon károsan érzik a tanító-hiány elkedvetlenítő hatását.

Megszokott dolog, hogy a megszorult ember úgy segít a baján, a hogy tud. Szorult helyzetükben így tettek az iskola-fentartó felekezettek, községek s még az állam is: ha nincs férfi, jó lesz a nő is. Ennek a szükség-elvnek tulajdoníthatjuk, hogy napjainkban már nő-kántorok is vannak, egyes vármegyékben pedig oly tulságos mértékben nagy az alkalmazásban levő tanítónők száma, hogy a miniszterium kénytelen volt azok redukálására gondolni, pl. a főváros szomszédságában, Pest megyében. — Az okleveles nőknek a férfakkal szemben való előtérbe való jutása itt-ott már oly mérveket kezd ölteni, mely távol áll az egészségesnek nevezett állapotoktól. És ennek bizonyos tekintetben a miniszterium gavallérsága is az oka, mert igen sok hely és állás betöltésénél — a hoi nem okvetlenül lenne szükséges — a nőknek előnyt ad az arra érdemes férfakkal szemben.

Nem tartozik ide, de azért elmon-

dom, hogy nem minden körülmény közt szükséges a polgári leányiskolai és tanítónő-képző-intézeti igazgatói és tanári állásokat csak nőkkel tölteni be. A nő-képzőknel példáulma már inkább nőket neveznek ki még rajz- és zenetanároknak is, mint férfiakat mintha ennek úgy kellene lenni, mintha nem találnának jobban vagy legalább úgy megfelelő férfiakat. Pedig nagyon fontos és életbevágó dolog, hogy a jobb jövedelmű állásokat családos férfiak vagy magános nők foglalják-e el. Azt hiszem, szociális szempontból is meggondolandó lenne, vajjon melyiknek van szüksége az állam támogatására. Igaz, hogy a nőknek is meg kell adni az alkalmat, hogy tehetségüket érvényesítve, tisztességgel megélhetésüket lehetővé tegyék, azonban ez a követelmény nem lehet határtalan s nem terjedhet odáig, hol a gondokkal élő és küzdő családfentartók érdekeibe oly mélyen belettközik. A jobb javadalmazás s a gyermeknevelés szempontjából fontosabb állásokat, az előbbi szokástól eltérőleg, hova-tovább mindinkább a nők kezdik elfoglalni, éppen a miniszterium nagylelkűségéből kifolyólag s a férfi-tanárok, kik az élet küzdelmeinek s a gyermeknevelés aggodalmainak oly sok fajtáját kénytelenek megismerni s át-

Tárcza.

Carolához.

Kis ablaku házból halvány lámpa fénye,
Bágyadtan vetődik az éj sötétjébe.
Máskor nincsen világ, ki hallt az utcásor,
Süvöltő téli szél fagyos havat sodor.

Éjféltán hármat kong a harang nyelve,
Messzire hangzik a szél szárnyára keelve;
Kis ablaku házban tovább ég a lámpa,
De már kialvóban, lobbot vet a lángja.

Mért nem fektüsznek a kis ablaku házban,
Talán nagy beteg van nehéz, forró lázban?
Látományok gyötörnek? Vad rémek kinn?
Nem! ... Csak én faragok verseket, —

Te hozzád:

Tar Zoltán.

Az „ór“.

Dél felé jár.

Az Alföld rónaságán szinte egybeolvad a gyéren havas táj a ritkás szerteflyó köddel,
A hó apró foltokkal borítja a földet; ezek a kis foltok is lassan mállanak el, napról napra kevesebb marad belőlök.

A téli napnak nincs arra ereje hogy egy szerre véggezen velök; — hogy melegen csókoló sugarat bintsen rájuk. A téli nap sugar bányadi, ha ragyog is. Hűvös ölelése;

nem elég arra, hogy gyors diadalt arathasson a dermedésen.

Ha a déli órákban meg is lazul a rongyossá szakadozott hótakarója: estére megint jön a hideg szél, ami elhajítja a feltörő párázatot s amint utána beáll a szélesend: megérkezik nyomán az éjszakai fagy. Reggelre a hó újra ropogós, kemény száraznak tetsző, csupa éles morzsa. A föld kérges kopogós, megdermedt.

Most dél van; épen az olvadás órája.

Az idő csöndes; a téli hideg enyhült.

Szürke felhők usznak odatent a szürke köd fölött; nem tudni hol végződik a köd s hol kezdődik a felhő,

az az igazi egy hangu téli tájék.

A kiterjedt mezőkön végtelen csöndesség honol; es — véghetetlen unalom is. Hisz a látványon át, amit ködből szövöget képzeletünk: nem messzire látni. A kéklő hegyek amelyek olyan felséges nyugvó pontjai a tétován kalandozó szemnek: most sehol sincsenek. Most a pusztaság egy egy elhagyott tanyaháza minden, ami a nagy egyformaságból kiemelkedik.

Aki ilyenkor látja az alföldi rónát, azt aligha megszállja a magány e néma birodalmáért való lelkesülés. Hideg sincs és mégis didereg az ember, mert hogy olyan üres a világ körülötte. Semmi sincs, ami izgassa, lelkesítse. Ilyenkor szokott következni az a különös elernyedés, amelynek a hatása alatt megtelik az ember a keserves filozofiával, hogy: »minden mindegy!« — Ezek a félig olvadásos, félig fagyos, a napot tökéletesen

el nem rejtő, de egy percze sem igazán látható ködös idők csökkenteni tudják mindennek a bacsát, még az életét is. Az ember legnagyobb vágya, hogy mielőbb tanyára jusson, ahol a langyos áramlatával üdvözítő bubos kemencze mellett igyekszik megszáradni, holott meg sem ázott, mert hisz csak köd szállott. De attól harmatos ám minden s még az agyvelő munkája is nehézkessé tud válni, mintha a fejünkben is elterjedt volna a köd, ami odakint oszlani nem akar

Ebben a rossz kedvet terjesztő időben-ört áll valaki a pusztán. Valaki, akinek — ámbár nem személy — mégis több esze van, mint sok falusi bakternek, aki azt hiszi, minden rendben van, ha elkialította magát, hogy: »tűzre, vízre vigyázzatok!«

Éz a pusztai ór néma és mégis beszédes, mert minden mozdulatának jelentősége van. Amig szoborszerűleg áll két lábán s nyakát kissé behuzva, de folyvást figyelésre készen ácsorog: addig a tökéletes, teljes, kifogástalan nyugalmat hirdeti. — Ebben az állásában bátran festő-modellnek lehetne nézni.

Csak a feje hajlik el időnkint hol jobbra, hol balra; végigröpíti olyankor a tekintetét a széles rónán és megállapítja önmagában, hogy semmi baj sincs, — a felügyeletében bizó bajtársak csoportja nyugodtan legelészhet tovább.

A vetéstábla közepén egy farka tuzok van; az őrt ők állították ki, maguk közül.

Nagy tiszttség ez tuzokéknál. Csak a véneket illeti meg. A tapasztalt öregeket, a

szenvedni több jóakaratot érdemelnének meg a magános, egyedülálló, tehát okvetlenül kevesebbet követelhető nőkkal szemben, — azt talán nem szükséges bővebben magyarázni.

Nem hiába, nem ok nélkül festem e komor képet; az alábbiakból majd kitérünk, hogy e jelenséget nem találjuk meg nem különösen a nők részéről azt az előtérbe való törekvést, mely a csekélyebb fizetésű, elemi iskolai tanítónői állások betöltésére vonatkozik. Oh,ők nagylelkűek s készek minden szegényebb faluhelyi és csekélyebb fizetésű állomást a mindennapi kenyérré szorult férfi-kollégának önzetlenül átengedni. Megelégszenek a városokkal!

(f. a.)

Belföldi dolgok.

— Cicero leveleinek legrégibb kézírata. A »Philologiai Közöny« legújabb, februári füzetében Recsey Viktor ur hirt ad arról a rendkívül fontos leletről, mely a classicus irodalommal és paleographiával foglalkozókat nagyon érdekli, hogy t. i. William Peterson a montreáli egyetem rectora a nyáron Leicesterlord könyvtárában Holkham-ben felfedezte Cicero leveleinek eddig legrégibb kéziratát. Ez a kézirat 2300 évvel régebb és hitelesebb az eddig ismert codexeknél! Benünket magyarokat még azért is érdekel a dolog, mivel Peterson volt az, aki földünket, Lichtenstein Klára kisasszonyt, Lichtenstein F. L. budapesti szerkesztő nagy műveltségű leányát Edinburghból Montreálba, Canada fővárosába egyetemi zenetanárnőnek hívta meg s Lichtenstein kisasszony Budapesten kapta Peterson felette érdek-s felfedezésének hírért, hol szünidejét töltötte családja körében. Peterson azóta közzé is tette nagy leleletét az exfordi egyetem híres kiadványai során »Collections from the codex Clancien-

kik minden kis jelt megértének s idejében tudják, honnan fenyeget veszedelem.

Soha ezt a tisztséget tuzok asszonyság nem viseli. Tuzokék is tudják, hogy az asszonynép szórakozott és állandó energikus figyelésre nem igen alkalmas. A tuzok nagyságának az érdeklődését könnyen lekötöthetné valami jelentéktelen dolog, s az alatt az igazi nagy baj megközelíthetné a gyanútlan társaságot.

Ellenben arra a világkezdete óta nincsen példa, hogy az őrkakas csak egy pillanatra is hanyagul végezte volna a feladatát. Hogy még csak ne is tévedhessen: azért választja a farka a maga felügyelőjét mindig a vének közül. Vagy talán nem is a farka választja. Ők magok, az öreg vezérek, osztják ki a szerepet egymás közt. Ma te, holnap én; — de aki az őrségre vállalkozott, az azután egyébre nem is gondol: — az a kötelességtudás mintaképe.

Alig az őr egymagában, vagy harmincz lépésnyire a társaitól. — A többi nyugodtan lefelé néz, csipegeti a vetést; némelyik a hőmotes szárazabb pontokon le is telepedik, elnyújtózik, talán gondolatokba mélyed. Magfelel, hiez' az öreg vezér szeme egy pillanatra sem lankadó éberséggel járja a környéket.

Kellemetlen idő! . . . Még sokkalta jobban kell ügyelnie az őrnek, mintha tiszta verőfény volna. A lappangó köd álmosá tesz mindent, a legelő tuzokok restül mozognak. Nagy gömbökhöz hasonlítanak, mesz szebről nézve. A ködben jótormán eltűnik a lábok: zömök testük így, összehúzva még jobban nekigömbölyödik; — a ködfátyol, süllyedő nagytű erejével, struczmadárrá nő

és S. Holkhamiense czimen, melynek mindjárt első példányát hazánkba küldötte s melyet legközelebb Recsey Victor dr. körülményesebben ismertetni fog. Megjegyzendő, hogy a felfedezett codex régebben a híres cluyaci bencés apátság könyvtárában volt.

— Széll Kálmán és a külföld. Széll Kálmán kormányelnökről rendkívül meleg, elismerő hangon emlékezett meg a Konstantinápolyban megjelenő Le Stamboul, a belga L'Indépendance Belga és Spanyolország legnagyobb napilapja, a Heraldo de Madrid. A cikkek Széll Kálmán betegségének kapcsán, jellemzik a kormányelnök működését, eszméinek átalakító erejét, a kuriai biráskodást s kifejezik reményüket, hogy neki sikerülni fog a küszöbön álló nagy politikai feladatokat dülőre vezetni.

— A képviselőház nyomtatványai. A képviselőház összes nyomtatványának nyomtatásával, a Ház határozata folytán, a jelen országgyűlés egész tartamára az Athenaeum részvénytársaság, mint a mely a legutányosabb feltételeket ajánlotta meg, lett megbízva. Az erről szóló szerződést tegnap Apónyai Albert elnök, másfelől Emich Gusztáv és Hoffman Alfréd igazgatók írták alá.

Marokko.

Debreczen, febr. 8.

Ha egyáltalán van keresnivalónk Afrikában, úgy Marokko van predesztinálva arra, hogy elsősorban ott szálljunk versenyre a többi kulturállamokkal. Tunis és Algier francia vádvalmal sánczolják el magukat s így csakis az általam előző cikkeimben már jelzett speciális terményeink s egyik másik iparcikkünk részére jöhet figyelembe, míg Marokko ez idő szerint még egyenlő eibánban részesül a különböző államokkal.

Persze nagy versengést folytatnak a nagyhatalmak, hogy Muley Abd el Asiz szul-

veli valamennyit a távolból idetekintő szem számára.

Az őr csak néz, néz, rendithetetlenül. Neki most hiába kínákozik a zsenge vetés: semmi köze hozzá. Fülel, figyel, — mintha fizetnék érte.

Nyaka, amely az imént klissé megrögygany volt, most kezd kinyújtózni, kiegyenesedni. Borzolt tollazata szorosan lesimul; lábászárát mereven feszíti meg. Egy irányba tekint. Onnan jön valami.

Jön egy barna árnyék a levegőben. Egy suhogó-zuhogó őriás, amely emlékeztet a mesék griffmadarára. Most a ködös égen ő is kétszer akkorának tetszik, mint amiód. Pedig igazában is derék legény. Egyik szárnyacsücskétől a másikig jó harmaddal lépés röptében. Oly erővel jön, mint valami légi lokomotív. Zúbolva csapkozza meg a semmit maga körül azután uszik, uszik, akár a tengerek hajója. Komorság, vadság, hatalom látszik rajta.

Ez egy roppant nagy albiczilla. A magyar sasok legnagyobbja. Világosodó tollazata mutatja, hogy öreg legény már. Félig szétválvó farka hófehér.

Jön a madár király, s az őrtuzok egyszerre megadja a jelt. Mintha parancsolná: vigyázz! tisztelegj!

Az egész farka kiegyenesedik, a sas felé fordul.

Annak nincs támadó kedve; — ne is legyen. A vén kakasok nyaka máris felfúvódik, érteni lehet abból. Azt jelenti: — No, csak próbálj belénk kötni, nagy ur! — Megtépázunk!

Az albiczilla nagyhatalom, de ha a vén tuzokkakasok összefognak, együtt tartanak:

tántól egyes kiváltságokat csikarjanak maguknak, de részint az egyes nagykövetek ébersége, részint a szultán híres ravaszsága megővja részünkre a neutralitást. Ez a ravaszság nyilatkozik meg abban is, hogy a szultán maga elzárkózik csak karavánokkal megközelíthető országa belsejébe és külügyminiszterét Tangierben tartja. Így nagy követek is csak ott székelhetnek és csak a külügyérrel érintkezhetnek.

Nagy ut és nagy idő azután ahhoz, míg az egyik nagyhatalom által megpuhitott külügyér jelentésével a szultánhoz jöhet és rendezen azzal egyidejűleg a másik nagyhatalom ellenvetése is megérkezik. Mégis az utóbbi időben a francia nagykövet elfőzte társait s oly egyezséget kötött a szultánnal, mely szerint a Mekkába zarándokló igazhitűek csak francia hajókon mehetnek Dzsedába s visszajövet Algierban lesznek közegészségi vizsgálatnak alávetve. — Ezen egyezés arczuicsapása a többi nemzetek hajózási érdekeinek s ismét csak azt igazolja, hogy mennyire kiméretlen és önző politikát követ a francia s mennyire sértheti érdekelünket, ha a francia befolyás valahol tulsulyra emelkedik. Ezen egyezséget az angolok nem ismerték el s angol hajók tovább is szállítják az utasokat Dzsedába vagy Alexandriába.

A mi hajóink persze ily kockázatba nem mertek belemenni, mert ha a francziák állítólagos jogaik megsértése miatt lefoglálnának egy osztrák-magyar hajót, nagyon kérdéses, hogy Golnchowzsky utnak indítaná e az ő ágyunaszádját.

Különben most fojnyak a szultánnal személyes alkudozások, hogy a famozus egyezséget hatályon kívül helyezzék. Nagyon jó alkalom erre a szultán mostani utazása, ki most helyezi át udvarát és székhelyét Ma-

biztos, hogy megverik. — A madárkirálynak van esze. — Majd-majd! a nyáron! — ha a fiók tuzok már megtapal a csalamádé szélén, vagy a ritkás zabbán! Azt akkor emeli fel a nagy sas, amikor neki tetszik!

Most csak átröptül a farka fölött s némán fogadja a merev tartású, résen levő derék szárnyasok tisztelgését.

Amint elhalad: az őr utána fordul. Minél messzebb tűnik a sas, annál jobban megzsugorodik újra az őrkakas. A többi csak őt lesi. Kezdődik a legelés újra; — nincs már ideges a közelségben.

Dehogy nincs, — dehogy nincs! Egy tanyai kuvasz kóborol a pusztán, azt bomlasztja az Isten haragja, hogy épen erre tartson.

Lompos, czaftos állat; — hiábavaló összevissza csatangolásából látni, — hogy semmi dolga sincsen. Csak úgy lézeng a mezőkön, a földeken, ahol most nincs meg a nyári mulatsága, amikor hasas nyulat kergetett nagy szenvedelemmel s néha el is fogta. Most? Ha felugraszt egy fülest: az bizony ugy a faképnél hagyja, hogy alig ér rá egyet költöt nyiffanni utána.

Epen ilyen esete van a kóborló kuvasznak. Most pattant ki a tarlóból egy nyul! Nagy állat, szép állat, csufolódó gazember állat. Ni, hogy hányja-ölti fölfelé a farát mutatja fehér tükrét! — Ez a határ legkitanultabb nyul-ténsturja. Nem mai legény átállt márt egyet mást; tudja, hogy a buta kuvasz soha utól nem éri. Nem is igen fut őle csak ugy bakfittyel, ugrálva szökell.

Megy egyenest a vetésnek ahol a tuzokok pihennek meg. Az őr megint kiegyenesedik, egész lényén inkább boszuság van,

rakosh-ból volt Marokko teljes kíséret tart pihenőt gését.

Epp midult utnak követ, kit az meg bámulót a kikötő hidig és még e hó hajónkat, me Raba-ba vinn

Az esetl halba nem Casa Blancz-szultán kara reménylik, hógatásnak ere tőkbe hullám kedelem biztsára már rég életbe léptet

Marokko ban bonyolód klimatikus vis arra, hogy ke tesítsenek va tartózkodjana

A nyári tenger felől j len is csak k hető, hogy a sága daczára malária esete

ség is, mint a szombaj csak Persze e mintegy 7500 tengerpartra mintegy 2200

mintsem agg hogy az a bo ide a lompos Pedig ug nának utána re zál az üldöző

Az nyul a nagyot csap akarná innen ben kanyarod őtle ugyan e kurtább vonal ető kaninak ben ugy igyek bárgyu, hogy

A tuzok őr megint a t van a laposba lopódzik erre volodó kutya megnövekedn lassan óvatos hang vissza-v

Az új ve minden hunc dett kötnivaló mi különbség módja szerint társra csahol, lát vagy érez nek is miné amikor útemr akkor nyulat kergeti.

Hátha a nádasban ke utoljára egye

rakesh-ből Fez be, mely azelőtt is fővárosa volt Marokkónak. Ezen utazásában a szultán teljes kíséretével Rabat-tengerparti városban tart pihenőt, itt fogadja a követségek tisztelgését.

Epp midőn Tangierben kikötöttünk, indult utnak egy hadihajóval az angol nagykövet, kit az összes nagykövetek, nagy tömeg bámulólól körül fogva, lóháton kísérték a kikötő hidig. A mint értesültem, követi és még e hó folyamán várják Panther hadihajónkat, mely a mi nagy követünket fogja Rabatba vinni.

Az esetben, ha a tenger viharos és Rabatba nem lehet kikötni, a nagyköveteknek Casa Blancz-ba kell menniök, ahonnan a szultán karavánja kíséri őket Rabatba. Azt reménylik, hogy a mostani diplomáciai látogatásnak eredményeként a szultán a kikötőbe hullámgátakat fog építtetni és a kereskedelem biztosabb és könnyebb lebonyolítására már rég sürgetett intézkedéseket fog életbe léptetni.

Marokko teljes forgalma kikötővárosai-ban bonyolódik el, melyek nagyon kedvező klimatikus viszonyaik folytán igen alkalmasak arra, hogy kereskedőink itt fióktelepeket létesítsenek vagy legalább is huzamosabb ideig tartózkodjanak.

A nyári hőséget az egész partvidéken a tenger felől jövő hűs szellő mérsékeli s télen is csak kevés esője van. Ennek köszönhető, hogy az utcák hagyományos rondasága dacára az éghajlat igen egészséges, malária esetek nagyon ritkák és egyéb betegség is, mint a tuberkulózis, gastrikus láz és szembaj csak benszülötteknél fordul elő.

Persze ezen kedvező éghajlat csak a mintegy 75.000 négyszög mérföld területű tengerpartra és hegyvidékre terjed ki, míg a mintegy 220.000 négyszög mérföld kiterjedésű

mintsem aggodalom. Még csak ez kellett no, hogy az a bolond nyul maga után csalogassa ide a lompos kalandort.

Pedig úgy jön erre, mintha zsinóron huznák utána rekedten csahol, vakog monologizál az üldözője.

A nyul arra riad meg, hogy az órkakas nagyot csap a szárnyával előtte mintha el akarná innen riasztani. Meg is fordul s félkörben kanyarodik vissza a tuzokok előtt amely őtöle ugyan egy cseppet se fél. A kuvasz a kurtább vonalon igyekszik elibe vágni a siető kaninak; — majd megbolondul örömben úgy igyekszik; még utóljára hiszi is a bárgyu, hogy — megfogja, meg ő;

A tuzokok megint magukra vannak. Az ór megint a tájékat fürkészi. Egy kis nádas van a laposban, abból jön valami kíváncsian lopózik errefelé; megmegáll, szimatol a távolodó kutya beszédét hallgatja s mintha megnövekednék érdeklődése: indul megint lassan óvatosan arra felé amerről a csahos hang vissza-vissza csendül.

Az új vendég egy pusztai róka. Egy minden huncutságok zsirjával megnevekedett kötnivaló. Ő már kipasztalhatta, hogy mi különbség van a közt ha annak rendje módja szerint ugat a tanyai eb, vagy ha hajtásra csahol, amikor uga, olyankor embert lát vagy érez; — olyankor tehát jobb a rókának is minél alaposabban elrejtőzni. De amikor ütemre kaffog s kiélesedik a hangja: akkor nyulat vert fel azt nyakgatja, üldözi, kergeti.

Hátha az a nyul épen erre tart a nádasban keres jó rejtőzhelyet? Még utóljára egyenest a róka szájába szalad!

Sahara része kevés oázis kivételeivel európai ember számára lakhatatlan. Marokko fővára Dél Európára emlékeztet, sőt állatvilága, tekintve a reptiliáktól és amphibiumoktól, sem mutat eltérést. Szarvasa, vaddisznója és tuskédisznói hasonlóak a miénkhez, ezeken kívül gyakoriak a vadmacskák és az ugynevezett harmari majmok.

Bányái alig vannak feltárva, bár állítólag arany, réz, nickel, vas, mangán, sőt szén és petróleum is bővea található bennük.

Művelt földjein megterem a buza, árpa, zab kukorica, bab és borsó. Fái bőven termik az olajbogyó, kitűnőek a narancsok, citromok, datolyák, mandulák, baraczkok, czedrusok. a gummit adó ticzus elasticza és parafát szolgáltató fáik.

Jelentékeny az állattenyésztés is. A nyugat-európai szarvasmarhán kívül találunk itt kecskét, birkát, a spanyol lakosságnál disznót is.

Tetherhordó állataik a tevék, öszvérek, szamarak. Lovak a kikötő-városokban ritkábbak; azok inkább az ország belsejében találhatók.

A lakosság, melynek számát mintegy 8 millióra beceülik, nagy túlsúlyban mohamedán. A zsidók számát 300.000-re mondják. Ezek külön városrészen laknak és fekete sapkát kötelesek viselni. Emeltesre méltó, hogy a zsidók nagy része iparral foglalkozik!

Marokko egyes kikötőinek jelentőségéről és azokba exportálható árukról külön cikkben fogok foglalkozni.

Lázár Pál.

A nagyvilágból.

Elfogatás az esküvő előtt. Kellemetlen helyzetbe került egy müncheni kávéháztulajdonos, még pedig házassága folytán. A cseh származású kávé a házassághoz szük-

(Ez a reménykedés csalta ki a komát a vacz kából).

De biz az hiába. A nyulit elriasztották a tuzokok. A csaholás mind távolabbról hallik.

Az órkakas sem oda figyel már, hanem a rókára, amely észrevette a nagy madarakat s ravasz sunyitással csuszik végig a barázdán.

Botor reménykedés! Mintha ilyen együgyű tervvel lehetne boldogulni.

De ha boldogulni nem is; legalább meg lehet velefontani mások meglegedését, csöndes békeségét.

Az őrszem látja a rókát s azt gondolja: — Ez a tökkel ütött tudhatná, hogy bennünket meg nem lep. De kitérni előle még is muszáj. — Kinyújtózik s most már feliasztja az egész csapatot. — Menjünk innen!

Ő maga indul előre, kiterjeszti a szárnyát, hogy egyszerre színes tarkasággá bokretásodik az egész madár. — Előre fut és sühogó szárnyai közé emelkedni. A többi mind utána.

A róka meglapulva bámul utánok. Mi-lyen szépen haladnak, távolodnak! . . .

Ki tudja, hol ereszkednek le megint a beláthatatlan rónaságon. Valahol, ahol senki nincsen; ahol magokra lehetnek; — ahol a pusztai síkságon ezer lépésnyiról, sokkal messzebből is tisztán láthatnak mindent, ami érdekelheti őket.

Az órkakas ott is megáll majd valami buczkán, egy vakondtúrason, és lesi-leségei honnan jön valaki-valami, ami elől a tuzoknak menekülni kell.

N-d.

séges iratokat akarta beszerezni, mikor szülőföldjén rájöttek, hogy őt mint katonaszökevényit már négy év óta keresik. Az osztrák magyar nagykövetség beavatkozására letartóztatták s Braunauba vitték. A szegény emberben csak a jóakarát volt meg a házasághoz, s már is bajba keveredett, hátha még tényleg megnősült volna . . .

Kilencz tüzoltó halála. Saint-Louisból írják, hogy az American Tent-Company épületében óriási tűz dühöngött. A ház hamarosan összedőlt, s kilencz tüzoltót temetett maga alá. Ez ideig nem akadtak még a hellestestekre.

Távfényképészet. Bautier-Dufour, a távfényképészet feltalálója, igen sikerült kísérleteket vezetett. A Montpellier tetejéről fényképezte a tizennégy kilométernyi távolságban fekvő Rochers de Nayet, még pedig oly élethűen, hogy az ottani szálloda portása egész kivehetőleg rajta volt a képen. Az érdekes kísérleteket most 20—25 kilométer távolságban fogja folytatni.

Tizennégy éves öngyilkos. Bécsben Prand Antal kereskedőnek tizennégy éves fia, születése napján felakasztotta magát. Míg szülei és testvérei az ebédőben tartózkodtak, az alatt ő a konyhában követte el végzetes tetteit. Mikorra észrevették, már a kötél en csüngött szederjes ajakkal. Hamar levágták, dörzsölték és sikerült őt életrehozni.

Apa és leánya. Az egyik burgdorfi újságban a következő nyílttéri közlemény látott napvilágot: »Figyelmeztetek mindenkit: ne hogy Erna leányomnak bárki is hitelezzen, mert érte fizetni nem fogok. Gire Henrik. — Erre a leány másnap e nyílttéri cikkkecskével válaszolt: »Nem kell buszni édes apámnak, mert úgy sem veszem nevét a számba, mivel jogtalanul bánt el velem. Egy harmincz kiló súlyu kantát akart velem kivetetni és én tudóvészben feküdvem, azelőtt keltem az ágyból és mert nem bírtam kivenni, hát ledobott a földre és megrugdosott hujamat huzogatta és megvert. Ő nem emberi személy és már máshol lakom nem nála. Pfuj! Gire Erna.«

Egyről-másról.

A péknél.

— Jelenet. —

A péklegények memorandumja alkalmából ismét aktuálisak a pékműhelyek. Ez alkalomból közlöm a következő párbeszédet.

Egy bogár: Hány óra?

Egy másik bogár: Fél öt.

Az egyik: Tyhü, de elaludtam. Készen van a sütemény?

A másik: Már ki is hordták.

Az egyik (mosakodni kezd): Na hála istennek, megint elmúlt egy nap és nem süttöttek bele a kifliba. Hova tetted megint a szappant?

A másik (egy piczi szappant ad át neki): Itt van. Képzeld csak, szegény Ivanoffal mi történt?

Az egyik: Ki az az Ivanoff?

A másik: Az a vidám ruszni, hogy ne mondjam: muszka bogár. Az, aki olyan kedvesen táncolt és aki olyan szerelmes volt a pék lányába, hogy minden este megvesztegette a szut, esakhogy a kisasszony ágyába rejtőzhessék . . .

Az egyik: Ugyan mi történt vele?

A másik: A kisasszony rálépett. Rajtakapta, amint végigszaladt a konyhán és „pfuj!”-kiáltással rálépett. Ivanoff felkiáltott: „tiporj el, de imádlak!” — és meghalt. Kár érte. Mindig Tolsztojro beszélt.

Az egyik: Hát még mi újság?

A másik: Wassermant ismerted?

Az egyik: Hogyne... az, aki a pástiu-tczából került ide? ... Nos?

A másik (szomorúan int).

Az egyik: Hogyan? Csak nem...

A másik: De igen. Belesütötték egy pasztránába. A falon mázskált, harmadikat keresett a kaláberhez, amikor a péklegény észrevette. Rácsapta a tésztát és ő is a kre-matóriumba került.

Az egyik: A kártyaszennyvedély volt oka szörnyű halálának. Hol a nadrágom?

A másik: Itt van. Ha holnapig be nem sütnek, jubilálok.

Az egyik: Már te is?

A másik: En is. Megjubilálok, hogy tegnap ötvenedszer hibáztam el a legény, amikor rám akarta csapni a tésztát. Ettől nem is félek. De az a szőke, aki tüzer volt, az nagyszerűen tud czélozni... Nem is megyek feléje.

Az egyik: Reggeliztél már?

A másik: Hogyne. Te még nem voltál a lisztben?

Az egyik: Nem. Most megyek. Hát mit iszunk a jubileumon?

A másik: Pezsgőt. Aztán nótázni is fogunk. Ez fogjuk dalolni: „Bogár Imre, hová olyan szaporán...”

Az egyik: Nagyszerű lesz!

A másik: És leleplezzük Zacherl arc-képét.

Az egyik: Hogyan? Hát meg van az arczképe?

A másik: Bizony megvan! Pista, a zsenális kis szu metszette fába!

Az egyik: Na most megyek reggelizni. (El énekelve).

Egy gondolat bánt engemet,
Császárzsömlében halnt meg.
Lelkemet más vágy tölti be:
Temessetek egy vajaskiflibe!

— o. —

A vasuti ör drámája.

— Rablógyilkosság. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, feb. 8.

A Mitrovic—Vukovár között lévő vasuti vonal mentén véres rablógyilkosság történt. A 21 ik számú vasuti órház, mely egyuttal feltételes megállóhely is, volt színhelye a rablógyilkosságnak.

Ebben az órházban lakott Rozsokár Antal vasuti ör feleségével és két gyermekével. Éjjel, a mikor az arra haladó vonat elrobogott s Rozsokár is aludni tért, nem sokára zörgés hallatszott az ajtón. Rozsokár revolvért vett magához s azzal kilépett az ajtón, hogy megnézzé mi történik.

Alig hogy az ajtón kilépett, egyszerre hárman ugrottak rá, torkon ragadták, leteperték s ott a konyhában addig verték, míg eszméletét veszítette.

Felesége a lármára férje segítségére

akart menni, de a rablók azzal a revolverrel a mit férjétől elvették, lelőtték.

Rozsokárnak egy 10 éves kis fia ijedtében az ágy alá bujt s ez volt a szerencséje, mert a rablók nem vették észre s így életben maradt, ellenben a bölcsőben fekvő két éves kis testvérét a rablók egy balta-csapással agyonütötték.

A véres munka után a rablók fölfeszítették a jegykiadó szekrényt s az ott talált pár forintot, valamint a vasuti ör tulajdonát képező 25 forintot, továbbá a felesége gyűrűjét és az ör zseboráját magukhoz véve elhajtottak.

Hajnalfél Rozsokár magához tért és segítségért rimázkodott. Ekkor előbujt a kis fia is, a ki vizet adott apjának és vérző fejét kimosta.

Reggel 7 óra tájban ért oda néhány utas, a kik a közeledő vonattal akartak tovább menni, ezek vették azután ápolás alá Rozsokárt, a kit a reggeli vonattal bevitték a vukovári kórházba.

A rablókot nyomozza a csendőrség, de eddig nem sikerült kézrekeríteni őket.

Színház. MÜSOR.

Szombaton, február hó 8 án bérllet 107 ik szám «B» — másodsor: Testvérek.

Vasárnap, február hó 9-én két előadás délután 3 órakor félhelyárakkal. A Szent Iván éji álom. Vigjáték 5 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérlletszűnetben: Debreczen a hódban. Tündéres látványosság, énekekkel, táncokkal, 10 képben. Irta: Than Gyula.

* Testvérek. Egy darab életet, egy csomó igazságot láttunk és hallottunk tegnap a debreczeni színpadon. Erős, markáns vonásokkal volt festve az a kép, melyet homályosan mindannyian láttunk már lelkiszemünkkel, de így magunk elé állítva még nem ismertük. Nem olyan darab ez, mely gyönyörűséggel tölti el a néző szívét, ennek az a célja, hogy megdöbbenjen, hogy a maga meztelenségében tárja elénk egy exemplumát annak a sok százezer hasonló történetnek.

Latzkó Andornak, a darab szerzőjének sikerült, ez Megdöbentette, megremegtette a lelkünket. Nagy és szép jövőt jósolunk a fiatal szerzőnek. Nehéz thémával próbálkozott, a lélek legbensőbb rejtekeit kutatta ki s hogy nem sikertelenül, tanúság rá a nagy számú közönség sűrűn felhangzó elismerés nyilvánítása.

A darab tárgya egy szerencsétlen munkáscsalád megrendítő története. A család tragédiája ott kezdődik, mikor a családfőnek a karját elszakítja a munkátadó gép, kereksetképtelen lesz s családjára, melyet eddig tisztességesen eltartott, a nyomor vár. Nincs más teendő, mint szép tehetségű fia, abba hagyja a tanulást s hogy családját az éhen halástól megmentse, munkás lesz belőle.

A fia, kinek szép tehetségű lelkében az iskola nemeseítő magvai termékeny talajra hullottak, de ott még nem nőhettek terebélyes fává, keservesen érzi sorsának tragi kumát. Felművelt lelke háborgásának nem tud parancsolni s önmagával is meghaso-

lolvá szocialista agitátorrá válik. Igatása miatt elcsapják a gyárból, piútásai pedig meg nem érte őt, kinevetik. Lánytestvére, az ismert módor elbukik.

Ezután rászakad a családra a végzet sulya. Szemünk előtt roskadnak össze s bukznak el az erkölcstelenség fertőjében.

Ez a darab csontváza. Erre van rárakva, mesterien építve a hús és vér. Igaz, minden szava, minden jalkiálltása, minden színezése összhangban áll a sötét, komor hanggal.

A darab a megszokott jó előadásban került színi. Nagy sikere volt különösen Fáy Flórának (Irma) és Odrynak (Károly). Fáy Flóra tehetségének legjavát mutatatta be. Gondos tanulmánya, készültsége meglátszott, nehéz szerepét a legkisebb árnyalatig gyönyörűen kidolgozta. Odrynak játékában a legigazabb természetesség nyilvánult. Forrongó lelki állapotát, keservét, küzdelmét, végső szenvedtük, vale éreztük át. Bartha (Szőnyi), Szőke (Ledényi) szívvvel lélekkel játszottak. Szgeti Lujza, Takács Mariska, Breznay, Pávay, Szabados helyesen illeszkedtek játékkal a keretbe.

N A P I H I R E K.

— Istentisztelet. Holnap vasárnap a helybeli templomokban a következők tartanak istentiszteletet. Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Kistemplomban: Dicsőfi József lelkész. Ujtemplomban: Mitrovics Gyula lelkész. Ispótytemplomban: Szabó Bertalan s. lelkész. Csapókeritba: Kovács János. A r. kath. templomban: délelőtt 6 ó. szt. mise mondja: Brösztel Lajos. 7. ó. szt. mise mondja: Szabó István. 8. ó. szt. mise a gymn. növendékek részére. 9. ó. ünnepélyes nagy mise, melyet dr. Wolaffka Nándor v. püspök, préb. plébános celebrál segédlettel utána szt. beszéd tart Brösztel Lajos. 11 ó. szt. a Svetits-zárda növendékei és az elemi iskolák részére mondja: Molnár K. Rezső. 12 ó. szt. mise mondja: Nyári Ignác. Délután 1/2 3 ó. Keresztény tanítást tart dr. Wolaffka Nándor v. püspök, prépost kanokok plébános. 3. ó. Lytania és Sz. Olvasó. 5. hónapos ájtatosság a Jézus Sz. Szíve társulat részére szt. beszéd és körmenettel. Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

— Egy képviselő halála. A budapesti ügyvédi kamara köztisztletben álló elnöke Györy Elek ügyvéd, országgyűlési képviselő, a Lipóttrend lovagkeresztése e hó 6-án, csütörtökön este 8 órakor üllői ut. 29. szám alatti lakásán szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt. Györy Elek halála váratlanul következett be. — Szokott sétájáról haztérva érte a halál mire megrémült családját orvosokért küldött, már rég kiszenvedett. A megboldogultat özvegyén kívül fia, dr. Györy István ügyvéd, felesége Ilona férjzett Nádosy Imréné miniszteri titkár neje s nagyszámú rokonság gyászolja.

— Az építési bizottság ülése. Ülést tartott tegnap délután az építési bizottság Puky Gyula főispán elnöklété alatt, melynek folyamán tárgyalás alá került a városháza nagy

termének kil...
e tekintetben...
jesztette vél...
főmérnök a...
két javaslat...
lehetne e ter...
utca felé ki...
zébe kerülne...
terem renov...
ezer koroná...
után a főmé...
közö javaslat

— Kineve...
elnöke Nagy...
zett joghallg...
kerületébe id...
gyakornokká

— Elhur...
gáltatás egyi...
dr. hajdunán...
reczenben e...
jeles bíró pá...
jött Debrecz...
eredményese...
hetetlen halá...
sorából, kir...
ból. Nagy L...
és szerették...
müködött mi...
ben s a lehe...
mikor érden...
nánási járásb...

— Halála gy...
áll Buzás cs...
mindazoknak...
ismerték sv...
tése holnap

— Öngy...
ellenőrzés da...
eset a debrec...
gyógyíthatlan...
— a kedvez...
totta magát, l...
daljon. Saja...
ki már régeb...
Betegsége oly...
vosok nem tu...
tette el a 48...
rülközővel fe...
Mire tettét és...
öngyilkosnak...
nem szomor...

— Felme...
sámsoni szek...
tegnap a törv...
sértés vétség...
egy történet. l...
Szoboszlai Ist...
rult. A szek...
alá került, m...
Gábor tagadt...
bajnak s miv...
bűnösség, a t...

— A nép...
kező adomán...
Telegdy Lászl...
őzv. Liptay...
Jámber Mihál...
Pongrácz Gé...
Miklósné 2 zs...
tál káposzta...
Szűcs Kálmán

— A köv...
behajtásánál...
hozz egyes l...

termének kibővítése is. Az építési bizottság e tekintetben meghozta határozatát s beterveztette véleményezés végett. Aczél Géza főmérnök a nagy terem kibővítésére nézve két javaslattal állt elő. Az egyik szerint ugy lehetne a terem megnagyobbitani, ha az utca felé kibővitenék, de az nagy költségekbe kerülne. A másik javaslat csupán a terem renoválására szorítkozik s ez is 28 ezer koronába kerülne. Többek felszólalása után a főmérnöknek a renoválásra vonatkozó javaslatát fogadta el a bizottság.

— **Kinevezés** A debreczeni kir. Itélőtábla elnöke Nagy Elemér debreczeni lakos végzett joghallgatót, a debreczeni kir. Itélőtábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Elhunyt bíró.** A magyar igazságszolgáltatás egyik derék munkása, Nagy László dr. hajdunánási járásbíró tegnap este Debreczenben elhunyt. A kiváló képzettségű, jeles bíró pár nap óta betegeskedett s azért jött Debreczenbe, rokonai körébe, hogy itt eredményesen gyógyíttassa magát. A kérelmetlen halál azonban elszóllította az élők sorából, kiragadta szerető családjá karjaiból. Nagy Lászlót nagyon sokan ismerték és szerették Debreczenben. Hosszabb ideig működött mint királyi alügyész Debreczenben s a lehető legjobb emlékekkel távozott, mikor érdemeinek elismerésül a hajdunánási járásbíróskodás vezetésével bízták meg. — Halála gyászba borítja a köztisztviselői Buzás családot, de szomorúságot okoz mindazoknak, akik az elhunyt derék férfit ismerték s vele valaha érintkeztek. Temetése holnap lesz.

— **Öngyilkosság a kórházban.** A szigorú ellenőrzés dacára is megtörtént a szomorú eset a debreczeni kórházban, hogy egy gyógyíthatatlan betegségben szenvedő ember — a kedvező alkalmat kilesve — felakasztotta magát, hogy győtrő fájdalmaitól szabaduljon. Sája József a neve az öngyilkosnak ki már régebben volt lakója a kórháznak. Betegsége oly természetű volt, hogy az orvosok nem tudták rajta segíteni. Ez keserítette el a 48 éves embert s tegnap este törülközővel felkötötte magát az ágya szélére. Mire tettét észre vették, már halott volt. Az öngyilkosnak senkije sem volt s így halála nem szomorít meg rokonságot.

— **Felmentett szekeres.** Zsom Gábor h. sámsoni szekeres gazdát vonta számadásra tegnap a törvényszék, mégpedig súlyos testi sértés vétségének elkövetése miatt. Az eset úgy történt, hogy Zsom Gábor nekijáratott a Szoboszlai Istvánné szekérének és az felborult. A szekéren ülő Szoboszlainé a szekér alá került, mely súlyosan megsértette. Zsom Gábor tagadta, hogy okozója lett volna a bajnak s mivel nem is bizonyult be ellene a bűnösség, a törvényszék felmentette.

— **A népkönyvtára az elmúlt héten követ kezű adományok folytak be:** N. N. és öz. Telegdy Lászlóné 10—10 kor. Majer Emilné, öz. Liptay Gáborné 1 tál káposzta, öz. Jámber Mihályné (sámson) 1 zsák krumpli, Pongrácz Gézáné 1 kenyér, Dr. Balkányi Miklósné 2 zsák krumpli, Bricscha Gyuláné 1 tál káposzta. — Debreczen, 1902 febr. 7. — Szücs Kálmán főnögy. pénzt.

— **A kövezet adó.** A városi kövezet adó behajtásánál némi nehézségeket okozott az hogy egyes háztulajdonosok kik a kövezet

adóval hátralékban vannak, háznakat eladják és a hátra lévő kövezet adót sem az új sem a régi háztulajdos nem fizeti ki. A mérnöki hivatal hasonló esetek elkerülése végett az alapszabályokat módosította, a tegnapi építési bizottság ülésén. u. i. hogy ezután a kövezet adó az ingatlan terhére. Aki tehát házat vesz az esetleges hátralékos kövezet adó az ő terhére esik.

— **Szengázmérgezés véletlenségből.** — Tegnap számunkban részletesen foglalkoztunk öz. Sipos Sándorné ügyével. A rendőrség tegnap tartott vizsgálata folytán megállapították, hogy öz. Sipos Sándorné halálának oka szengázmérgezés volt, mely véletlenségből keletkezett.

— **Beförte a fejét.** Ugyancsak megadta iszákosságának az arát Béles János nevű napzámos, Berugott állapotban öngyelt a Busi utcán végig, Gyenge mozgásu lábai megsekklottak a járdán és a részeg ember végig vágódott rajta. — Fejét oly erősen belevágta egy kiálló tégladarabba, hogy menten beszakadt és a vér előntötte. A megsérült részeg hazavitették lakására, hol si ránczó feleségét azzal vigasztalta meg:

— Ne busulj, asszony! Ebsont beförad!

— **Visszaolt a szives látással.** Waisz Zsigmond ravasz fuffanggal hajtotta végre tolvajlását. Szállás kérés ürügye alatt beturakodott egyes családokhoz s ahol szállást adtak neki, azzal hálálta meg a szives látást, hogy az értékesebb holmikat ellopta. Végre elérte a nemez és törvény elé került. Fuffangos lopásáért két évi és kégy hónapi börtönnel ítélte a törvényszék.

— **A legeszmenyibb ujság.** Egy bájos fiatal kislány így oktattatott ki minket arra: — hogyan kellene új, eszményi jó ujságot csinálni:

— Hát tudja, mindenekelőtt is vezércikk nem kellene. Annak a helyébe jönnek versek. A tárcza még egyszer olyan hosszú a végén mindenestre elvegye a fiatal ember a leányt, Az országgyűlésről nem muszáj tudósítást hozni, de a törvényszékről annál többet írjanak. Aztán ne csak azt írják meg, hogy ez, vagy az az ügy zárt tárgyalásban folyt le hanem azt is, hogy mi történt azon a zárt tárgyaláson. A Tarka krónikába sok olyan cikket vegyenek be, ami csupa párbeszéd, mert amelyik tarka krónika sűrűn van nyomtatva, azt nem olvasom el. Nem bánom, ha napi hírek s vannak, de ha nincsenek, az se baj. — Csak a hymen híreket közöljék le mind. A közgazdasági rovatnak nincs semmi értelme. Kiváncsi vagyok, hogy ugyan ki olvassa el azt? Ellenben a bálokról nagyon keveset írnak, pedig az összes ruhákat le kellene írni. Végül sok sok szerkesztői üzenet és — ah! — ezt már passzió volna elolvasni!

... Csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy férfi olvasóink mit szólnának az ilyen laphoz.

— **Megugrott botránycsináló.** Érdekes hajszavolt ma delelőtt végig a Péterfia utcán. Egy jóképű magyar, majdnem olyan állapotban, mint a mijt szép háznokban a sárga földdel szoktak jelleseire semmit sem adni, sőt még gorombáskodni kezdett. A rendőr erre beakarta kiérni, de az atyafi megugrott s bár a suszter inassoktól kezdve a talyigásokig mindenki kergette, nem tudták elcsipni.

Szöktetés a bálból.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyszalonta, febr. 8.

Fürcsa esetről ad hirt nagyszalontai tudósítónk, amely szombaton éjjel az ottani iparosok bálján történt.

Szólt a zene vigan, járták a párok jókedvvel és tüzesen a tánczot kora estétől kora hajnalig.

Egy szép piros pozsgás barna lányka: Sz. J. egész este egy deli természetű asztalos legénynyel Cs. J.-al tánczolt. Ez a legény nemrégiben megkérte a leányt, de annak a szülei elutasították.

Hajnaltájban nagy kavarodás támadt a bálteremben. A szép leány szülei rájöttek, hogy leányuk eltűnt a bálból. Összevisszakutatták a mellékszobákat, de a leány nem volt sehol.

A leánynyal együtt eltűnt azonban a legény is és így igen valószínűnek látszott, hogy együtt mentek el a bálból. A szülők el is mentek a fiatal ember lakására s ott találták a legény karjai között szerelmes lányukat, aki kerekén kijelentette, hogy nem megy többé vissza a szüleihez, mert nem tud a legény nélkül élni.

Hiába volt a szülők minden kérése, parancsa, a leány ott maradt szive választójánál egész másnap délig, amikor a rokonok közbenjárása folytán s a szülők ígéretével, hogy beleegyeznek a házasságba, hazament a kis leány a szülőkhöz, ahol néhány nap mulva megtartják ünnepiesen az eljegyzést, s nemsokára a lakodalmat is.

Mulatságok.

— Farangi Naptár.

Február 8-án, Stern József és Testvére kefégyár munkásainak tánczestélye a Margitban.

Február 9-én, Schaf János táncztanító álarczos bálja a Koronában.

Február 15-én, Filléregylet tea-estélye Bikában.

Február 22-én, Falk Ármín és Társa kefégyár munkás személyzete Zártkörű Táncmulatsága. Korona.

● **Zártkörű táncmulatság.** Falk Ármín és Társa kefégyár munkás személyzete folyó 1902. évi február hó 22-én, szombaton saját segély-alapja javára a »Korona« vendéglő disztermében Zártkörű Táncmulatságot rendez, melyre a belépő-díj személyenkint 1 kor. 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók a r. b. tagoknál. Felülfizetések a jótékonycézira köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Antiszemitizmus.

Debreczen, febr. 8.

A fiúmei gyorsvonat első osztályában ketten ültek: egy fővárosi doktor, akinek Soma a keresztnéve és egy vidéki földbirtokos, akinek Bendeguz a keresztnéve. Ez volt a helyzet szignaturája. — Lassan-lassan összebarátkoztak a hosszú ut unalmában és a földbirtokos nyájasan mondta:

— Nem játszanánk talán valami kártyát?

— Köszönöm, de igazán nem szoktam játszani!

Tovább beszélgettek, de egy állomásnál a szomszéd fülkéből egy ur jött át. Kereszt neve Adolf. Elmondta, hogy elunta magát egyedül a szakaszában, azért jött hát át, mert beszélgetést hallott itt. Rövid társalgás után ő indítványozta:

— Játsszunk néhány párti pikétet!

A földbirtokos szemmel láthatólag kelletlenül fogadta az Adolf nevű ur ajánlatát. De elfogadta. Játsszani kezdtek és a földbirtokos nyert. A doktor pedig szótlanul kibírt. Nagy pénzbe játszottak és a földbirtokos egyre nyert és — egyre barátságosabb lett az Adolf nevű urhoz. Kezdték olvadozni az antiszemitaizmus. — De egyszerre megfordult a „szerencse”. A földbirtokos kezdte visszavezetni a nyereségét, aztán a saját pénzét. De ekkor közbelépett a doktor és harsányan kiáltotta:

— Halt! Tessék abk hagyni a játékot!

A földbirtokos csodálkozva nézett rá:

— Miért?

— Mert az az ur hamisan játszik!

Az Adolf nevű ur fölfortyant:

— Hogy meri ezt mondani!

— Hallgasson, mert rögtön átadom a hatóságoknak! Es most takarodjék!

A hamis kártyás elkotródott és a földbirtokos dühösen mondá:

— Lásza doktor ur, ilyenek a zsidók! A gazember!

A doktor szeliden válaszolta:

— Ön egy kissé igazságtalan. Mert igaz, hogy ez a hamiskártyás zsidó volt, de ne feledje el, hogy én lepleztem le és — én is zsidó vagyok!

Különfélék.

+ Modern cukrászat. Londonban most jobban kedvelik az édességeket, mint valaha és fennen hordhatja a fejét, aki jó cukrászsüteményeket tud készíteni. Az édességek e nagy keresletének az amerikai bevándorlás az oka, mert Amerikában a befőtt és cukorsütemény az élet elismert örömei közé tartozik és az amerikai hölgyek általában nagyon jól értenek hozzá, hogy kell jó süteményeket készíteni. Az angol hölgyek most mindent elkövetnek, hogy az édes ügyességben amerikai rokonaikat, ha lehet, még talszárnyalják. A cukrászat különben ma mindenfelé alkalmas és jövedelmező foglalkozás hölgyek részére, úgy, hogy amelyik hölgy erre a pályára adja magát és elég ügyes és jó ízlésű, könnyen megéi. Manapság az édességek készítése a kontinens nagyobb városaiban is művészetté lett. A különböző cukorsütemények, krémek és egyéb édességek festése és fűszerezése nagy gondot igényel és különösen ami a festést illeti, igazán művészi ügyesség kell hozzá. A jó ízlés kifejtésének itt tág tere nyílik. Az ügyes cukrászónk ma nagyon keresik és mert nem sokan vannak, jól is fizetik.

+ Amerikai épületek. Egy amerikai lap a legmagasabb házakról kimutatást tesz közzé. A legmagasabb ezek között a legutóbb New Yorkban épült Aetna-palota. Ez 30 emeletes és 138 méter magas; a Park Row-épület 29

emeletes és 116 méter magas. Ujabb időben már nemcsak Amerikában építenek ilyen méretű házakat, a telekérték emelkedése Európában is meghozza gyümölcsét. Nemrégiben kezdtek Párisban egy 14 emeletes házat építeni. Liverpoolban még ennél is nagyobb, bár szintén csak 14 emeletes házat emelnek.

+ Ahol a söt szántják. Bámulatos söttelepek vannak a Colorado sivatagban, Kaliforniában, olyan helyen, melynek legalacsonyabb pontja háromszáz méternyire a tengerszint alatt van. A söttelepek négyszáz hektárnyi területet födnek be és a társaság, mely ezeket a földeket kiaknázza, minden évben 40,000 métermázsza söt hoz forgalomba. A coloradoi söttelepeken a söt egyszerűen fölszántják és nagy halmokba összekotorják. Daczára a rengeteg mennyiségű sönak, melyet onnan naponta elszállítanak, a söttelep egyelőre kimeríthetetlennek látszik.

CSARNOK.

Küzdelmes élet.

— Regény. —

Írta: V. Zoltán.

III.

Szomorú fordulat.

Lehet-e annál bosszantóbb valami, mint midőn abból a boldogító tudatból, hogy gondos szülők vigyáznak felettünk arra ébresztünk fel, hogy azok a szülők idegenek velünk szemben s a velünk közölt jót nem a természet kötelességén alapuló kötelességből, hanem merő szívességből teszik?

Az én értelmem eléggé ki volt már arra fejlődve, hogy e felfedezés nagyságát érezni tudjam.

Hiszen akkor én csak afféle hányt vetett rongy vagyok, kit Kondor Mózes uram akkor elkergethet, mikor jönnek látja.

Hiszen akkor könnyen fenyegethetett meg Sári asszony azzal, hogy a libákra jól ügyeljek, mert ha egy el talál pusztulni, a háza felé ne merjek menni!

Persze, hogy másképen beszél, ha saját gyermeke lettem volna!

Szomorú voltam e napon nagyon. Hasztalan igyekeztek úgy Eva, mint Fejes Peti felvidámitani, nem sikerült.

Temetést rendeztünk. Kedélyhangulatom hoz most épen nagyon jól illett a temetés.

Azt óhajtottam, hogy bársak engem földel-nének el a virágos hant alá.

Minék is élek én, a kinék még szülsz-e sincs?!

Azon tündöttem, míg a libákkal haladtam hazafelé, hogy Kondor Mózes előtt felhozam e a dolgot?

Valami benső érzés erősen ösztön-zött reá.

Utóvégre nekik tudni kell, hogy miképen kerültem házukhoz!

De mikor haza érkeztem, a jó Sári néni, ki ott várt a kis kapuban és megszámlálta a hazatérő libákat, oly szeretettel fogadott, hogy minden keserűségemet elfeledtem.

Másnap szomorú erős idő volt. A tiszta égboltot vastag fellegek homályosították el, melyekből sűrűen hullott le az ég könye.

Fejes Petivel egyetértőleg kis kunyhót készítettünk magunknak a réten még a jó idők alatt s most egész kényelemmel heverészgettünk benne.

A libák fel sem vették az eső hullását. Vidám beszélgetés között legelészték a zöld fűben.

Untuk magunkat, mert most nem lehetett játszani. Hogy mégis öljük valamivel az időt, Peti mesélgetett s én és Eva a földre heveredve hallgattuk.

Hát mikor épen talán a legérdekesebb helynél járt a mesemondó Peti, csak megindult a kunyhó felettünk s pillanat alatt nyakunk közé omlott.

A szegény Eva kegyetlenül megijedt s jajgatva tapogatta lábait, melyet egy kiddyit karó megsértett.

— Mi ez? Hiszen szél sem fúj most! — kiáltott Peti. — Mitől dől ki ez a kunyhó?

Kiugrottunk hirtelenül a szalmatömeg alul s láttuk, hogy Hájás Miska nagy kaczagással nyargal el a kunyhótól.

Tehát ő volt, ki ránk döntötte!

— Ezt már nem engedjük el neki, mondá Peti. — Ideje, hogy megtanítsuk a móresre. Kerülj csak elébe, Jóska és fogjuk el.

Kétszer sem kellett azt nekem mondani.

Sok borsot tört már az orrom alá ez a gonosz gyerek; minden tettével forralta a véretem.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

* Husvét cím alatt két kötetes történelmi és filozófiai regény jelent meg Barang tollából a Pallas irod. és nyomdai r. t. kiadásában. Szépirodalmunknak egyik régi munkása írta ezt az érdekes könyvet, mely ismeretlen világot tár fel: a magyar katolikus klérus belső életét. Ezt rajzolja a

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest. VI., Váci-körut 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihálovits Jenő Muraközy László, Dr. Rothschnek V. E., Szilöz Ferencz, Tóth Béla gyógyszerárában; Josa és Jona drogériájában.

maga valóságában s egy szent életű főpapot kísér végig keserves pályáján. Ha a hős költött alak is, az igazság erejével hat, mert típusa a mult századbéli magyar püspököknek s bár nem asceta, bizonyára az Isten szíve szerinti főpapok közül való. A modern realismussal megírt regény élvezeti az olvasót a seminariumba, a káplánszobába, a káptalándómbra, a püspöki aulába, a Vatikánba; nyílt szemmel néz, nem rejteget semmit, sőt nyomon kíséri az örök küzdelmet az ember és a pap között, annak az igazolására, hogy a papi állapot nem is olyan boldog állapot, mint általában hiszik, sőt a méltatlan szenvedések iskolája az, mert a legtisztább erkölcs sem véd a rágalmak ellen s a legnemesebb érzésekhez is gyanu fér. Félveti e mellett szerző a törvénytelen születés nagy problémáját s a boldogtalan házaselet nyomorát. Van a regényben historia is a szabadágharcz, az absolutismus és az alkotmányosság első idejéből. Két kézzel markolt Barang az eleven életbe és úgy látszik, nagy gonddal és a gondolkozó elmék számára írta ezt a könyvet, mely a maga nemében egészen új s mint ilyen bizonyára a legolvasottabb munkák egyike lesz. Ara a két kötetnek ö t k o r o n a.

Az első hazai nánási szalmakalap gyárban

egy megfelelő bizonyítványokkal rendelkező gépész — Stabél géphez azonnal felvétetik. — Ajánlatok az igények megjelölése és a bizonyítványok beküldése mellett

Sohler István

gyároshoz intézendők Hajdu Nánáson. Ugyanott egy használt, jókarban levő 4 ló erejű gőzmotor azonnal eladó. — Megtekinthető a gyártelepen bármikor.

Rozsnyay Matyas chininczukorkája **iztolen chinenből.**

Legjobb szer láz, váltó láz, malária ellen, különösen gyermekeknek, akik akaserü chinent bevenni nem képesek.

Láz ellen! Nem keserü!

Többszörösen kitüntetve 1869-ben a magyar orvosok és természetvizsgálók fiúmei vándorgyűlésén 40 arany pályadíjjal jutalmazva

Törvényesen védve! Valódi, ha minden egyes piros csomagolópapiron Rozsnyay Matyas névalírása olvasható. **Utánzatoktól óvakodjunk!**

Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak drogueriájában.

Továbbá a készítőnél: **Rozsnyay Matyas** gyógyszerészárában, Arad, Szabadság-tér.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Vendéglátás: WUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Ung.

Pemetefuczukorka
RETHY FELE
60 fillér
köhögés és hurut ellen

Csak RETHY-felet fogadjunk el!
Mindenütt Rethy-félet tessenek kérni.

A Richter-féle Liniment. Caps. comp.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik kőszvénynél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket debőzokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” ezéjegyzzel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Meghívás.

A debreczeni Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság t. részvényesei

az 1902. évi február hó 9-én d. e. 10 órakor az intézeti ház üzleti helyiségében (Csapó-utca 4. szám alatt) megtartandó **XXVIII. évi rendes közgyűlésre**

azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazatjog gyakorlatára csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kíséretében.
3. A mérleg megállapítása, s a felmentvény iránti intézkedés.
4. A nyereség hovaforvitása iránti határozathozatal.
5. Netaláni indítványok.
6. Két igazgatósági tag választása.
7. Két pót-felügyelő-bizottsági tag választása.
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

D

Egész évre
Fél évre
Negyed évre
Egy óra

Az os
hogy a k
szállítja l
ménye, m
lódései n
hosszu id
ménnyel
kamatláb l
eredménye
ez elhatáro
lepetés, m
lett olesób
leszállítás
óta váltók
3 és fél, a
tárjegyekre
egyébb ér
százalék a
Mióta
áll, még
alacsony l
mindenkép
üdvös köv
maradni.
A köz
kamatláb l
az alaszáll
ket is ély
mi bizony

Egy sz
borzalmas
A kis l
patt ki, bes
Mártonnak.
— Gy
rablók. Mas
volna azt a
lusiak közü
Azian
vább arra, h
fellet bámul
siet Gyuró
Ang ke
tele volt kü
csi nép lepi
lányok rajta
lézött.
Kenyer
mikor Sima
a gyilkosság
bíróskodik e
nem történt
Felkász
elé gyűit tó
lépték a tor
mondott, m
ki folyvást
rest vetette
jobban ügye

SANTAL EGGER

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZET és SANATORIUM POZSONY (Cottage)

Gyógyfürdő hegyi fekvésben, pörmonies és szőlő vidék. 200 méterrel a tenger szintjén. Szigorúan orvosi felügyelet alatt. Szakorvosok kezelése. Legmodernebb konyha. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Egész éven át nyitva. Prospektust és felvilágosítást küld.

AZ IGAZGATÓSÁG

Alattól kezdve tudott dolga, hogy a szépség előidézője és farszertőzője a legkíméletesebb és legbiztonságosabb a FÖLDES-FÉLE

MARGIT KREM

Ára: 2 kor., az egész 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON

Előre kapható minden gyógyszerárban.

Lanningene a legkíméletesebb és legbiztonságosabb szőrtelenítő, barna és fekete. — Ára 5 korona.

A szájak és fogaknak legeslegjobb az **OSAN** K. 1.70 és 68 fill.

Cherry-féle keleti a legjobb és legbiztonságosabb szőrtelenítő-szer. 1 üveg ára 2 korona. Ehhez higién, balzsamszappan 60 fillér. Főszéküldési hely: CZERNY J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS elismert legszofidabb

FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza Budapest, IV. Központi Városház.

Parisi kiállítás: arany érem!

FERNOLENDT Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sötét-fekete fényt ad és a bőrt le tartóssá teszi. Naplított 1882. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 81. — Mindenütt kapható

SCHWANHÄUSSER Irodai cikkek

RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR (ORTHOPAEDIAI MŰSZERTÁR)

Budapest, VII., Kerepesi-út 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)

Sérvérték, műtét, műkezek, haskötők, stb. Orvos-sebészeti műszerek, kötszerek, betegápolási cikkek.

Gumi és hallóanyag különlegességek. Árjegyzék zárt borítékban ingyen.

PFAU FÉLE COGNAC A LEGJOBB

Vérgyógyítás — Hemopatia

Feltalálja és egyedül képviselője:

Dr. **KOVÁCS J.** egyet. orvost. Budapest, V., Váci-körút 18.

ismertető füzet 1 kor. bérmentve.

28 ÉV ÓTA! AZ ELISMERT LEGJOBB MAGYAR BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN BUDAPEST

CS. ES KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE

ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ. és ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZALONKA

Szalonda: SIMON PÁL. BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 28.

100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörözők a házban. Vilamos vasúti megállóhely az összes pályaszakaszokon.

Mi helybeliek Budapestben a **NEW-YORK** kávéházban (Grzebelet-körút 9-11.) találkozunk.

Batónként honyédesnek

HÍRDETESEKET a KERLAKORAT szakszerűen, pontosan és legelőszöbben közöltek az összes lapokban az **ALTALANOS TUDÓSÍTÓ** hirdetői osztálya Budapest, VII., Erzsébet-körút 64. Tűzájdonos: LEOPÓLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle **MAGYAR TURISTA-TAPASZ** tyukszem, bürkéreg és bürkeményedés ellen legjobb és legbiztonságosabb szer. — Egy tekercs ára 80 fillér. 1 kor. beműködés után bérmentve küldi az egyedül készítő: **VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR** Budapest, VI., Andrásy-út 84. Kapható gyógyszerárban és drogueriarban.

The Freshams Életbiztosító Társaság

Magyarországban működik 1865 óta

Ígazgatóság aársulaj saját palotájában Budapest, Cseresznyefás utca 56.

CSÁSZÁRFÜRDŐ téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrengő kőes hővízű gyógyfürdő, pártia, gőzfürdővel, legmodernebb iszap-ürdőkkel, pompás ásványvíz-üzorókkal, kő-és kádfürdőkkel, — 200 kényelmes lakosztállyal.

Prospektust küldünk ingyen és bérmentve.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT BUDAPEST, VII. ERZSEBET-KÖRÚT 17. FELVILÁGOSÍTÁS DÍJTALAN

Dr. Kovács **KÉZPASZTA** csakis felfoldható védjegyvel valódi, 3 nap alatt minden kezét gyöngödé és fehérre varázsol. — Egy üveg ára 1.20 k. Hozzávaló szappan 1 kor. Fő- és székhelyi raktár: Dr. KOVÁCS ERNŐ gyóg. és illatszertár, Budapest, VI., Gyár-utca 17. szám. Megjelent „TOILETTE TITKOK” kívánatra ingyen és bérmentve

Kárpáti **IBOLYA-ILLAT** a legdivatosabb és legkedveltebb PARFÜM. — Ára 4 korona.

JENCS-féle **MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID** lovak és szarvasmarháknak

Az állatok homorójt fokozza, kitartóvá, erősebbé teszi, megpályítja a lábuk merev bennüleit, az intáputást és az u. n. pók-sodást. — Ára 2 korona. Postán 2.60 kor. beküldés után bérmentve küldi

JENCS VILMOS gyógyszerár BUDAPEST, N., SZÉNA-TÉR 1. SZ.

Az összes létező és bárhol hirdetett gyógyszerek megrendelhetők **ZOLTAN BELA** gyógyszerárában Budapest Szabadságtér és Sétány-utca sarok

A legjobb órákat legbiztonságosabb és legdivatosabb órákat **RÉSZELETTRE** szigorú szabott árakon szállítja Magyarország s minden első és legnagyobb üzlete **BRAUSWETTER JÁNOS** kronométer-órák SZEGEDEN Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

„Le Délice” legjobb Vergé cigarettapapír, legkedveltebb Vergé szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva, a cigarettá a nélkül, hogy kialudna, egész végig ég.

Mindenütt kapható.

Különlegességi gyártmányok **Szivattyúk és Mérlegek** mindenféle mindenféle L. Walfisch, 14. SARVENS W., BÉCS, I. Schwarzenbergstr. 6. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

AKAGIA SZAPPAN AKACIA-puder 1 kor., AKACIA-áruháram 2 k. KÖSZÉVENY ÉS CSÜZELLEK szivós araszépitő készítmények. KÉPZŐ-ÉS REPARÁTOROK Képző-és javító iskolák a gyógyszerárban. Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.